

2016. évi KÓTA-díjak (szerk.)	3–8. oldal
Dr. Mindszenty Zsuzsanna megnyitója	8. oldal
A Vasas Művészegyüttes Magyar Örökség Díjban részesült (Dr. Somos Csaba)	9. oldal
Polgári dalos mozgalom Magyarországon a 19. században – 4. rész (Dr. Fazekas Ágnes)	10–12. oldal
“Gyors az idő, tűnik...” – 30 éves az Ajkai Pedagógus Női Kar (Kocsisné Gyimóthy Éva)	12. oldal
Nemzetközi kórusfesztiválon Nyíregyházán (Kocsisné Gyimóthy Éva)	13. oldal
NépzeneSzó	
A hazai németiség kórusainak minősítő hangversenyei (Kovácsné Földi Krisztina)	14. oldal
60 év Kodály Zoltánnal, Kodály nyomában – 60 éves a galántai Kodály Zoltán Daloskör (Márky Gabriella)	15–16. oldal
A Budapesti Liszt Ferenc Kórus Bécsben (Nagy Ernő)	16. oldal
VI. Székesfehérvári Kamarakórus Fesztivál (Zemlényi Katica)	17. oldal
Zengett az ének, szólt a dal (Lemle Zoltán)	17. oldal
Egy kis technika... 124. (Dr. Bruckner Adrienne)	18. oldal
XXI. Kodály Zoltán Nemzetközi Gyermekkórus Fesztivál - Felhívás	18–19. oldal

Hátlap: FIATAL KARVEZETŐK VERSENYE EGYETEMI ÉS FŐISKOLAI HALLGATÓK RÉSZÉRE – LANTOS REZSŐ EMLÉKÉRE

*Minden Kedves Olvasónknak, áldott
Karácsonyt és eredményes, boldog Újévetendőt
kíván szeretettel 2016 Karácsonyán
a KÓTA vezetősége és a ZeneSzó szerkesztője*

ÉVFORDUKÓK

- 225 éve** hunyt el **W. A. MOZART**
zeneszerző (1756 – 1791. 12. 05.)
- 120 éve** hunyt el **ERKEL LÁSZLÓ**
zongoraművész, karnagy zenészerző
(1844 – 1896. 12. 03.)
- 105 éve** született **SZERVÁNSZKY ENDRE**
zeneszerző (1911. 12. 27. – 1977.)
- 95 éve** született **KONTRA ISTVÁN** zenei
szerkesztő (1921. 12. 25. –)
- 35 éve** hunyt el **SZIGETI KILIÁN**
zenetörténész (1913 – 1981. 12. 26.)
- 5 éve** hunyt el **CSÉPFALVI ÉVA**
zenepedagógus (1932 – 2011. 12. 11.)

2016. ÉVI KÓTA-DÍJAK

2016. október 8-án a Zenei Világnap tiszteletére rendezett hangversenyen került sor a 2004-ben alapított KÓTA-díjak ünnepélyes átadására.

Szervezetünk, a Magyar Kórusok és Zenekarok Szövetsége – KÓTA ezzel a kitüntetéssel szeretné megköszönni azoknak a tevékenységét, akik hosszú ideje elkötelezetten szolgálják a magyar kórus és népzenei életet. 12 kategóriában adtunk át díjakat, karnagyoknak, kórusoknak, kórusénekeseknek, zeneíróknak, tanároknak, népzeneészeknek, nemzetiségi együtteseknek, mecénásoknak, zeneszerzőknek, valamint posztumusz kategóriában azoknak a kiváló kollégáknak, akik már nem lehetnek közöttünk.

Köszönjük valamennyi kitüntetett tevékenységét, az éneklő

közösségeikért végzett munkájukat, odaadó lelkesedésüket! Nagy kincs ez a mai világban, ezért külön gratulálunk, és további kitartást, a zene adta sok örömet kívánunk mindenkinek!

Az ünnepi hangversenyen négy kitüntetett énekar, a Hajdúszoboszlói Bárdos Lajos Városi Pedagógus Énekkar, karnagy: Szentpáliné Páll Beáta; a Szabadkai Dalkötő Leánykórus, művészeti vezető: Kanalas Zsófia; a kecskeméti Aurin Leánykar, karnagy Durányik László és a Prelude Vegyeskar énekelte, vezényelt Kabdebó Sándor.

MECÉNÁS KATEGÓRIA

DOHORNÉ KOSTYÁL ZSUZSANNA

Néprajzkutató, művelődésszervező, a Nemzeti Művelődési Intézet Csongrád Megyei Irodájának vezetője.

A Nemzeti Művelődési Intézet megyei irodájának vezetőjeként, korábban a Megyei Művelődési Központ vezető munkatársaként, a népzenei kultúra összefogója, rendezvények, minősítések, továbbképzések szervezője. A népzenei hagyományok őrzéséért, továbbadásáért, kiemelkedő, közösségért végzett munkájáért Mecénás kategóriában KÓTA-díj elismerésben részesült.

BUDAPEST FŐVÁROS XIII. KERÜLETI ÖNKORMÁNYZAT MŰVELŐDÉSI SZAKTERÜLETE

Az Önkormányzat hosszú évek óta rendszeresen támogatja a kerületi Éneklő Ifjúság hangversenyek létrejöttét. Ennek is köszönhető, hogy a koncerteken sok iskola vesz részt, két napos rendezvényekről van szó. Komoly anyagi támogatással áll a kórusok és a karnagyok mögé: az elért minősítés alapján minden kórus kap anyagi támogatást, valamint a zsűri döntése értelmében kiosztásra kerül az úgynevezett Karnagyi-díj, és a Legjobb kórus díja is. Az ifjúság művészeti, zenei neveléséért folytatott sok évtizedes tevékenységükért Mecénás kategóriában KÓTA-díj elismerésben részesültek.

ROBOZNÉ SCHÖNFELD ZSUZSANNA

Karnagy, az Egressy Kamarakórus és Vegyeskar vezetője

Középiskolai ének-zene tanár, karnagy, művészeti vezető, 1991 óta a tatai Egressy Kamarakórus és Vegyeskar karnagya.

2006-tól alpolgármesterként, majd 2013 októberétől a Humán és Ügyrendi Bizottság elnökeként szervezi a város zenei életét. Segíti az Éneklő Ifjúság hangversenyek rendezését, a Tiszán innen - Dunán túl országos népdaléneklési verseny megyei döntőjének lebonyolítását. Érdeme, hogy Tata nagy fesztiváljainak programjában kiemelt szerepe van a kórusok koncertjének. Patronálja a zenei mesterkurzusok rendezését a híres tatai Barokk Fesztivált, valamint a Katonazenekarok Országos Találkozóját. Kiemelkedő, közösségért végzett munkájáért Mecénás kategóriában KÓTA-díj elismerésben részesült.

NÉPZENEI KATEGÓRIA

HORVÁTHNÉ BAKOS ILONA

Népzenei művelődésszervező, a Vass Lajos Népzenei Szövetség elnökhelyettese, országosan kiemelkedő népzenei együttesek vezetője, rendezvények, továbbképzések szervezője.

Határon belüli és határainkon túli, önzetlenül végzett átfogó, magas minőséget képviselő népzenei munkásságáért, a népzenei mozgalomban kifejtett sikeres szervezői, segítői tevékenységéért Népzenei kategóriában KÓTA-díj elismerésben részesült.

KANALAS ZSÓFIA

Vajdasági etnomuzikológus. Az Újvidéki Egyetem etnomuzikológiai szakán végzett. A dél-vidéki intézményes népzene-oktatás megalapítója, a szabadkai zeneiskola és gimnázium népzene-, népi-ének szaktanára. Tanítványai a legmagasabb minősítési fokozatokat és eredményeket érik el a KÓTA minősítéseken, a kárpát-medencei népzenei versenyeken. A délvidéki gyermekekkel megszerettette saját környezetük zenevilágát, a bácskai tájegység népdalait, de más tájegységek, vidékek népdalvilágával is foglalkozik. Kultúrmissziós munkájáért Népzenei kategóriában KÓTA-díj elismerésben részesült.

NEMZETISÉGI KATEGÓRIA

PILISSZENTKERESZTI SZLOVÁK PÁVAKÖR

négyszeres Arany Csalogány (Zlatý škovránok) minősítésű, az együttes vezetője Szivek Józsefné Legfontosabb célkitűzéseik és feladatuk a szlovák hagyományok és nemzetiségi szokások megőrzése, a tradíciók ápolása, valamint szlovák anyanyelvük átadása az ifjúság számára népdalaikon keresztül. A Pávakör 1965-ben alakult, azóta is a magyarországi szlovák népzene kiváló művelői. A helyi és járási rendezvények mellett részt vesznek megyei illetve országos rendezvényeken az anyaországban, és szlovákiai nemzeti ünnepeken. A magyarországi szlovákok képviseltében számos külföldi fesztiválon sikeresen szerepeltek. 1977-97. között Dr. Alföldy-Boruss István vezetésével több arany minősítést kaptak és rádiófelvételeken vettek részt, 1997-től 2016-ban bekövetkezett haláláig Molnár Andrásné volt a művészeti vezető. A Pilisszentkereszti Szlovák Pávakör elismert hírnöke idehaza és a világban a Buda környéki szlovák nemzetiségi népzeneinek. A szlovák és magyar zenekultúráért végzett kimagasló munkájukért Nemzetiségi kategóriában KÓTA-díj elismerésben részesültek.

MURAKERESZTÚRI NEMZETISÉGI EGYÜTTES

Kulturno društvo Kerestur – Közművelődési Egyesület Murakeresztúr
Murakeresztúr 1800 fős település Magyarországon közvetlenül a horvát határ mellett. Lakosai élénk kulturális életet folytatnak, melynek fő árama a horvát nemzetiségi hagyományok életben tartása. A kulturális élet összefogója és szervezője a Közművelődési Egyesület Murakeresztúr nevű társadalmi szervezet, vezetője Kovácsné Deák Erzsébet. A Murakeresztúri nemzetiségi együttest három csoport alkotja. Közülük a legrégebbi, 20 éves tevékenységet magáénak tudó, felnőttekből álló Rozmaring Aszszonykórus. Művészeti vezetője: Selek Mártonné. A másik csoportot a Murakeresztúri Tamburazenekar, míg a harmadikat a Murakeresztúri Horvát Néptáncscsoport jelenti. A csoportok együttesen alkotják a felterjesztésben szereplő Muravidéki nemzetiségi együttest. Együttműködésük, énekes, zenés, táncos hagyományaik megőrzésére és az ifjú nemzedékekre való átörökítése példamutató és elismerésre méltó. A horvát és magyar zenekultúráért végzett kimagasló munkájukért Nemzetiségi kategóriában KÓTA-díj elismerésben részesültek.

NÉPZENEI EGYÜTTES

MURAVIDÉKI NÓTÁZÓK, SZLOVÉNIA

Cseke József művészeti vezető, népzeneész és zenetanár
2001-ben alakult férfi dalkör. A zalai és hetési népdalkincsen és dalos hagyományokon elindulva, Cseke József népzeneész és zenetanár lelkes szakmai irányításával a műfajuk csúcsára jutottak. A magyarországi mérvadó szakmai szervezetek minősítő versenyein a legmagasabb fokozatú elismeréseket, díjakat kapták meg munkájuk, tehetségük jutalmaként. Ebből következően ők a szlovéniai magyarság egyik legjobb reklámhordozói a nagyvilágban. Férficsoporthoz illő módon főként betyár-, katona- és bordalokat énekelnek. Bocskai ruhájuk a magyar kultúra és érzelmek nyílt vállalását, tiszteletét jelképezi. A csoport fenntartója a lendvai székhelyű Magyar Nemzetiségi Művelődési Intézet. A szlovén és magyar zenekultúráért végzett kimagasló munkájukért Népzenei együttes kategóriában KÓTA-díj elismerésben részesültek.

ZENESZERZŐ KATEGÓRIA

BEISCHER-MATYÓ TAMÁS Erkel Ferenc-díjas zeneszerző

Beischer-Matyó Tamás a hagyományokon alapuló, de ugyanakkor egyéni hangot képviselő kórusművei az utóbbi években szervesen épülnek be a különféle összetételű kórusok műsorába. Ezúton köszönjük a szép műveket! A magyar zenekultúrában végzett kiemelkedő munkájáért Zeneszerző kategóriában KÓTA-díj elismerésben részesült.

KARNAGY KATEGÓRIA

DELI GABRIELLA Artisjus-díjas karnagy

A debreceni Szent Efrém Görögkatolikus Óvoda, Általános Iskola és AMI és jogelődje, a Bányai Júlia Általános Iskola emeltszintű oktatása sok éves múltra tekint vissza. Több mint 50 évvel ezelőtt a több díjjal jutalmazott Kissné Weiser Katalin, mindenki Kati nénije alapította az iskolában az ének-zene tagozatot, amely megalakulása óta számos országos és nemzetközi sikert tudhat magánénak. Az alsós zenei tagozat karnagya Deli Gabriella tanárnő, aki 1991 óta vezeti az alsósokból álló Szivárvány Gyermekkart, sokéves munkája hűségesen követi a kodályi hagyományokat, kórusa fontos tényezője a magyar ifjúsági kóruséletnek. A magyar kóruskultúrában végzett kimagasló tevékenységéért Karnagy kategóriában KÓTA-díj elismerésben részesült.

SZABÓ SOMA karnagy

A Kodály Zoltán Általános Iskolában kezdte zenei tanulmányait. Karvezetés diplomáját a budapesti Liszt Ferenc Zeneakadémián szerezte 1998-ban. Azóta vezető karnagya a Cantemus Vegyeskarnak és a Cantemus Fiúkórusnak, valamint alkalmanként a Szabolcsi Szimfonikus Zenekart is irányítja. Emellett tanít a nyíregyházi Művészeti Szakközépiskolában, valamint alapító tagja és egyben művészeti vezetője a számos nemzetközi versenygyőzelmet elért Banchieri Énekegyüttesnek. Mesterkurzusokat tart rendszeresen Franciaországban, az USA-ban és Japánban. Rendszeres meghívottja nemzetközi kórusversenyek zsűrijének. A magyar kóruskultúrában végzett kimagasló tevékenységéért Karnagy kategóriában KÓTA-díj elismerésben részesült.

DR. ORDASI PÉTER DLA Liszt-díjas karnagy

Ordasi Péter DLA karnagy, tanár, mind művészi, mind emberi kvalitásaival magas szinten szolgálja a magyar zenekultúra ügyét. Számos magyar kortárs mű bemutatása illetve előadása fűződik a nevéhez. Zenetudományi jellegű publikációiban is a magyar szerzők műveinek elemzései a legkiemelkedőbbek. Tudása, tehetsége illetve több, mint négy évtizedes szerteágazó, de mindig egyenletesen magas színvonalú munkássága példaértékű a magyar kóruséletben. A magyar kóruskultúrában végzett kimagasló tevékenységéért Karnagy kategóriában KÓTA-díj elismerésben részesült.

POSTUMUS KATEGÓRIA

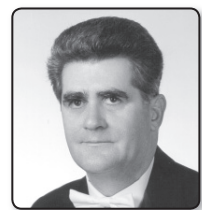
IFJ. VIGH SÁNDOR

Népzénesz, a püspökladányi Törő Gábor Hagyományörző Népdalkör művészeti vezetője volt. Sokak emlékében él tovább izes citerajátéka, megcsodált levélsíp-muzsikája, hagyományörző előadásmódja, munkája. Emlékét megőrizzük. A KÓTA Elnöksége a magyar népzenei kultúra ápolásáért, továbbadásáért Postumus kategóriában KÓTA-díj elismerést adományozza. A díjat Vighné Szabó Ildikó vette át.

ZÁMBÓ ISTVÁN Liszt-díjas karnagy, zenetanár

1956-ban a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán Gárdonyi Zoltán, Ligeti György, Vásárhelyi Zoltán tanítványaként szerzett oklevelet. 1967-től a veszprémi Csermák Antal Zeneiskola tanára, igazgatóhelyettese, szakfelügyelő, és a Veszprémi Városi Szimfonikus Zenekar zeneigazgatója. 1976 és 1992 között a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem egyetemi docense. Az 1981–1990- között a Honvéd Együttes vezető karnagya. 1990-től 1995-ig a veszprémi Dohnányi Ernő Zeneművészeti Szakiskola igazgatója. 1970-től 1982-ig a Kórusok Országos Tanácsa (KÓTA) alelnöke. 1956 és 1981 között Veszprém Város Vegyeskarának és Szimfonikus Zenekarának vezető karnagya. A zenekarral és kórusokkal megalapozta a veszprémi oratóriumkultúrát. 1965-től művészeti vezetőként elindította Veszprémben az országos kamarazenekari fesztiválok sorozatát. Veszprém Város Vegyeskarával 1967-ben bekapcsolódott az Europa Cantat mozgalomba. Műhelyvezető karnagyként együttesével részt vett a namuri, grazi, brémai, majd a veszprémi éneklő heteken, bekapcsolva Veszprémet is az európai dalosok mozgalmába. Számos zenei szervezetben tagként, ill. vezetőként dolgozott. A KÓTA Elnöksége magyar zenekultúrában végzett kimagasló munkájáért Postumus kategóriában KÓTA-díj elismerést adományozza.

KÓRUS KATEGÓRIA

PRELUDE VEGYESKAR, Budapest - KABDEBŐ SÁNDOR

A Kabdebő Sándor által vezetett Prelude kórus a Corvinus Egyetemen belül működik, a hazai és nemzetközi kórusmozgalom elismert képviselője. Fél évszázados működése során nem volt olyan fesztivál, ahonnan ne díjjal érkeztek volna haza. Repertoárjukban mindig az értéket képviselik. A KÓTA

rendezvényein több ízben is részt vettek, legutóbb a Kodály Zoltán Magyar Kórusverseny Nagydíját is megnyerték.

A magyar kóruskultúrában végzett kimagasló művészeti munkájuk elismeréseként Kórus kategóriában KÓTA-díj kitüntetésben részesültek.

A **Kecskeméti Kodály Zoltán Ének-zenei Általános Iskola, Gimnázium, Szakközépiskola és Alapfokú Művészeti Iskola kórusai, a MIRACULUM GYERMEKKÓRUS és az AURIN LEÁNYKAR. Karnagyuk Durányik László**, aki több, mint két évtizede kimagasló eredményeket ért el itthon és külföldön kiváló együtteseivel. Legfontosabb feladatuknak érzik, hogy ápolják a magyar kultúra hagyományait és olyan fiatalokat neveljenek, akik elkötelezettek a kóruséneklés iránt, így befogadói és előadói, mind a klasszikus, mind a modern kórusirodalomnak. A magyar kóruskultúrában végzett kimagasló művészeti munkájuk elismeréseként Kórus kategóriában KÓTA-díj elismerésben részesültek.

HAJDÚSZOBOSZLÓI BÁRDOS LAJOS VÁROSI ÉS PEDAGÓGUS ÉNEKKAR – Szentpáliné Páll Beáta karnagy

A kórus 2016-ban ünnepelte fennállásának 60-ik évfordulóját.

Hajdúszoboszlón 1891-ben alakult az első Dalárda. Ennek a nyomába lépett az 1949-ben alakult Iparos Dalárda az ifjú Török Zoltán vezetésével. Majd a kiváló énektanár és ambiciózus karnagy 1956. január 12-én megalapította a Városi Vegyeskart, és 43 évig volt annak vezetője, keze alatt országos hírűvé vált az énekkar. 1992-ben a kórus felvette Bárdos Lajos nevét. A Városi Énekkar zenei színvonalát, és emberi magatartását igazolja, hogy a következő évtizedek ifjú karnagyai is a kórusban nőttek fel. Koncz Zsuzsanna, majd a jelenlegi karnagyuk Szentpáliné Páll Beáta, akik folytatták az igényes szakmai munkát. A Bárdos Lajos Városi és Pedagógus Énekkar kiváló művészi munkájáért Kórus kategóriában KÓTA-díj kitüntetésben részesült.

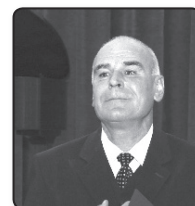

ZENEKARI KATEGÓRIA

LUKANÉNYEI CITERAZENEKAR Aranyáradíjas, felvidéki zenekar

Művészeti vezető: Tóth László A felvidéki több generációt átfogó, közel fél évszázados citerazenekari hagyomány magas szintű ápolója. Fontos célkitűzésük a felvidéki népzenei hagyományok és szokások megőrzése, az ifjúsággal való megismertetése.

A felvidéki magyar népzenei kultúra és hagyományok magas szintű ápolásáért, továbbadásáért Zenekari kategóriában KÓTA-díj elismerésben részesültek.

KÓRUSÉNEKES/KÓRUSTITKÁR KATEGÓRIA

CSÁDI SÁNDOR, a Konyári Pávakör szólistája

Az 1972-ben alakult Konyári Pávakör meghatározó tagja, szólistája.

Jelentős szerepe van a Konyári Pávakör hazai és nemzetközi sikereinek elérésében. Közel két évtizede a hagyományörzés más területein – a szántó, fogathajtó és a hagyományos kézi arató versenyeken is eredményesen szerepel. A magyar népzenei kultúra területén végzett kimagasló munkájáért Kórusénekes kategóriában KÓTA-díj elismerésben részesült.

KÓBOR ANDRÁS

A Budapesti Monteverdi Kórus alapító tagja, aki immár több, mint 44 éve vezeti a tenor szólámat, másodkarnagyi teendőket lát el, és a közönségnek meghatározó egyénisége. Jelenléte biztonságot nyújt és példát ad a kórus énekeinek. Hűséges és áldozatos zenei munkásságáért Kórusénekes kategóriában KÓTA-díj kitüntetésben részesült.

DR. TAMÁSINÉ DR. DSUPIN BORBÁLA PHD karnagy, tanszékvezető egyetemi tanár

A debreceni Kölcsey Kórus munkáját Tamási László karnagyi tevékenysége mellett a kezdetektől fogva segíti Tamásiné Dr. Dsupin Borbála, a Debreceni Egyetem Gyermekevelési és Felnőttképzési Karának docense, aki másodkarnagyként, szóló- és kórusénekesként, valamint főszervezőként dolgozik a kórus munkában. Öt évtizedes kórusénekesi, négy évtizedes karnagyi, szervezői, kórustitkári és „kórusanyai” munkájáért Kórusénekes kategóriában KÓTA-díj kitüntetésben részesült.

KOVÁCS BÉLÁNÉ SZABÓ ELVIRA ÉS KOVÁCS BÉLA

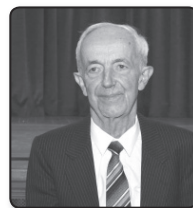
Kovács Béla Debrecen legjelentősebb könyvesboltjának, az Ady Endre Könyvesbolt vezetője volt évtizedeken keresztül; Kovács Béláné Szabó Elvira a debreceni Simonffy Emil Zeneiskola zongora tanára és tanszakvezetője, valamint a Debreceni Egyetem Zeneművészeti Karának módszertan és gyakorlatvezető tanára volt nyugdíjba meneteléig. Több debreceni kórusban énekeltek évekig – a Kodály Zoltán Vegyeskarban, a Debreceni Kodály Kórusban, a Debreceni Orvostudományi Egyetem Kórusában. A debreceni Szent László Kórusban énekelnek az 1949/50-es évad óta, a Debreceni Kölcsey Kórusban pedig 1999 óta – mind a mai napig. Egész életüket átszövi a zene és az éneklés szeretete. A több mint 65 éves kórusénekesi munkásságukkal, lelkiéletükkel példát mutathatnak az egész ország kórusénekes társadalmának. A magyar énekkari kultúrában végzett fáradhatatlan munkásságukért Kórusénekes kategóriában KÓTA-díj kitüntetésben részesültek.

ÉLETMŰ KATEGÓRIA

CSABY CSABA karnagy, zenepedagógus

Negyven éven keresztül vezette a veszprémi Dózsa György Általános Iskola kórusát, számtalan arany minősítést, hazai és nemzetközi sikert kiérdemelve. A veszprémi Közgazdasági Szakközépiskola női karával hasonlóan eredményesen dolgozott. Mindeközben Veszprém Város Vegyeskarában szinte az első pillanattól kezdve énekelte és szólamvezetőjeként is dolgozott évtizedekig. Számos kiváló tanári továbbképzést szervezett sok éven át. Írásai jelentek meg szakmai lapokban a kórusmunka módszertanáról, annak nevelő hatásáról. Hűsége, ügyszeretete példamutató, személyisége a magyar énektanításban és kóruséletben kiemelkedő. A magyar kóruskultúrában végzett fáradhatatlan, kimagasló művészeti munkásságának elismeréseként Életmű kategóriában KÓTA-díj kitüntetésben részesült.

BREINICHNÉ HORVÁTH ANDREA karnagy, középiskolai énektanár

Teljes tanári életművét a Fazekas Mihály Fővárosi Gyakorló Általános Iskola és Gimnázium tanterületében valósította meg. Tanulók nemzedékeit nevelte a szép és jó zene szeretetére. Gyakorlatvezető tanára volt az ELTE TFK Zenei Tanszékének és a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetemnek, általa tanárjelöltek sokasága ismerhette meg hitelesen Kodály zenei nevelési elveit. Az Andor Ilona Baráti Társaság Kodály Kórusával számos KÓTA-rendezvényen vett részt. Legutóbb, 2016 tavaszán Andor Ilonáról tartott előadást az Éneklő Ifjúság Szakmai Napokon, Dunaújvárosban. A magyar kóruskultúrában végzett kimagasló művészeti munkásságának elismeréseként Életmű kategóriában KÓTA-díj kitüntetésben részesült.

REMÉNYI KÁROLY karnagy

Reményi Károly 1964-ben kezdte meg működését az Esztergomi Zeneiskolában. 1968-ban megalapította a városi Szimfonikus Zenekart. A hetvenes évektől hosszú időn át vezette a Dobó Katalin Gimnázium vegyeskarát, majd 1984-től a Balassa Bálint Vegyeskarnak is karnagya lett. A Zeneiskola igazgatójaként fáradhatatlan, áldozatos munkát végzett, és elévülhetetlen érdemeket szerzett a Zenepalota létrejöttében. Kimagasló munkásságával, tanári és emberi példamutatásával tanítványok generációinak mutatott utat az értékes zene felé. A magyar zenekultúrában végzett kimagasló művészeti és pedagógiai munkásságának elismeréseként Életmű kategóriában KÓTA-díj kitüntetésben részesült.

KEMPELEN TÜNDE karnagy, a Bárdos Lajos Zenei Hetek megálmodója, szervezője

A Zeneakadémia – Középiskolai énektanár és karvezető szakán diplomázott. Mint énektanár és népművelő kezdte munkásságát, majd 1974-től a solymári Apáczai Csere János Művelődési Ház igazgatójává, és a ház kórusainak művészeti vezetőjévé választották. A nehéz feladatot hozzáértéssel, lelkesedéssel és fáradhatatlan szorgalommal és munkával látta el és 1977-ben megalapította és művészeti vezetője lett a Solymári Zenei Heteknek és a Solymári Madrigálkórusnak. A mai nevük Bárdos Lajos Kamarakórus, a fesztivál fő szervezői. A Bárdos Lajos Zenei Hetek az évek során egyre tovább bővült, ma már országhatárokon túl is vannak hangversenyeik. A feladatok finanszírozására Kempelen Tünde létrehozta a Bárdos Lajos Zenei Hetek Kórus- és Ifjúságnevelési Alapítványt. A magyar kóruskultúrában végzett kimagasló művészeti és szervezői munkásságának elismeréseként Életmű kategóriában KÓTA-díj kitüntetésben részesült.

TANÁR KATEGÓRIA

SZÉLES ANDRÁS citeraművész, citeratanár

Stílusos, ízes egyéni virtuóz citerajátékával sokaknak szerez örömet. A Kárpát-medencében citera-
oktatói és előadói munkájával jelentősen növelte az igényes citerások taborát. Művészetiskolai, szakmai
táborban legjobb tanítványai közép és felsőfokon oktatják a citerát.

A magyar népzenei kultúra területén végzett kimagasló munkájáért Tanár kategóriában KÓTA-díj
elismerésben részesült.

JUHÁSZ ERIKA néprajzkutató - ének-népzene szakon végzett művésztanár - előadóművész a Nyiregyházi Főiskola, Ének Tanszék főiskolai adjunktusa

Rendszeresen részt vesz zsűritagként a KÓTA által szervezett országos minősítőkon. Meghívott
előadóként, ill. zsűritagként több ízben vett részt a Vass Lajos szövetség rendezvényein, népzenei re-
gionális és országos versenyeken.

Munkássága meghatározó a hazai felsőfokú népdaloktatásban.

A magyar népzenei kultúra területén végzett kimagasló munkájáért Tanár kategóriában KÓTA-díj
kitüntetésben részesült.

Dr. MINDSZENTY ZSUZSÁNA MEGNYITÓJA

Elhangzott a KÓTA "A Zene Világnapja és KÓTA-díj átadás" ünnepi hangversenyén

Tisztelt Hölgyeim és Uraim, kedves Vendégek!

A Magyar Kórusok, Zenekarok és Népzenei
Együttesek Szövetsége – a KÓTA nevében szeretet-
tel köszöntöm Önöket. A mai hangversenyünknek
kettős aktualitása van: A héten volt a Zene Világ-
napja,- melyet Yehudi Menuhin hegedűművész és

szeretném megemlíteni, hogy halálának évfordulójához közel-
november 13-án a Zeneakadémia Solti termében egy gyönyörű hang-
verseny köszönti majd Bárdos Lajost, melyre szeretettel várunk min-
den kedves érdeklődőt.

Tehát a Zene Világnapjához kapcsolódva a mai napon adjuk át
a KÓTA-díjakat. A Kóta díj gondolatát a 2000-es évek elején Birinyi
József vetette föl, és az akkori Művészeti Bizottság, melynek elnöke
Kollár Éva volt- valósította meg. Miután szervezetünk nonprofit civil
szervezet, és ilyen módon pénzdíjat nem tudunk adni, mégis szer-
ettük volna valahogyan megköszönni azoknak a tevékenységét, akik
hosszú ideje a KÓTA-hoz való kötődéssel elkötelezetten szolgálják
a magyar kórus- és népzenei életet, vagy épp az amatőr zenekarok
területén működnek sikeresen. Az első öt évben több, mint 100
kitüntetést adtunk át évente, 10-12 különböző kategóriában karna-
gyoknak, kórusoknak, kórusénekeseknek, zeneíróknak, tanároknak,
népzenészeknek, nemzetiségi együtteseknek, zeneszerzőknek, vala-
mint posztumusz kategóriában azoknak a kiváló kollegáknak, akik
már nem lehetnek közöttünk.

Mindszenty Zsuzsánna és az AURIN Leánykar

az Unesco Zenei Tanácsának felhívására 1975 óta
ünnepelünk október 1-én. Ezen az első világnapon
Torontóban így beszélt Menuhin: „Szavakkal már
nagyon sokszor visszaéltek, különösen a korunk
társadalmában egyre növekvő tudatlanság követ-
keztében. A zene azonban továbbra is módot ad
arra, hogy az emberek ma is megértsék egymást.”
Nekünk valamennyiünknek, akik muzsikálunk,
tanítunk, zenével foglalkozunk, ez a nap az
egyik legszebb ünnep. Ráadásul nekünk itt Mag-
yarországon még egy jeles születésnap is hozzájárul
az ünnep fényéhez: Bárdos Lajos 117 évvel ezelőtt
született, és immár éppen harminc éve nincs közöt-
tünk, de zenei öröksége, emberi nagyságának pé-
ldája mind a mai napig életben tartja emlékét. Itt

A KÓTA díj bronzplakettjét Maros Vera képzőművész készítette,
ezt kapják a díjazottak, valamint egy oklevelet. Ezen kívül egy érdekes
kultúrtörténeti dokumentumokat tartalmazó könyvet nyújthatunk
át minden KÓTA díjasnak. A kötet címe: Művelődéstörténeti Kinc-
sestár, szerkesztője K. Udvari Katalin, a Psalmus Humanus Egyesület
elnöke. Ezúton is köszönjük a könyvet a szerkesztőnek, és a Püski
Könyvkiadónak. Mindezekkel szeretnénk megköszönni valamennyi
kitüntetett lelkes és fáradhatatlan tevékenységét, az éneklő közössé-
gekért végzett munkájukat, odaadó lelkesedésüket. Nagy kincs ez a
mai világban, ezért külön nagy szeretettel gratulálunk, és további
munkájukhoz kitartást, sikereket és minél több örömet kívánunk.

Adjon erőt a további évekre Kodály Zoltán gondolata: „Aki ze-
nével indul az életbe, bearanyozza minden későbbi tevékenységét,
az életnek olyan kincsét kapja ezzel, amely átsegíti sok bajon. A zene
tápláló, vigasztaló elixír, és az élet szépségét, s ami benne érték, azt
mind meghatványozza.”

2016. október 8.

VASAS MŰVÉSZEGYÜTTES

A Vasas Művészegyüttes száz évet meghaladó, minden korosztályt felölelő táncos, zenei, kulturális közösségszolgálatát elismerésképpen 2016. szeptember 17-én Magyar Örökség Díjban részesült.

Vita brevis, ars longa, bár az élet rövid, a művészet örök-ké fennmarad!

A Vasas Művészegyüttes XX., XXI. századi története önmagában kivételes és példaértékű. A több mint száz éves fennmaradás korántsem volt zökkenőmentes. A világháborúk pusztításai, a társadalmi- politikai rendszerváltásokkal járó problémák azonban nem tudták elfojtani a művészegyüttes kebelén cseperedő és növekvő művészeti csoportokat. A századforduló közeledtével és az iparosodás fejlődésével egyre erőteljesebben bontakozott ki Magyarországon is a munkásság kulturális tevékenysége.

Időrendben először a kórus, 1903-ban alakult meg, amely 1948-ig férfikarként működött.

1947-ben dr. Pór Anna táncművész irányításával megszületett a második gyermek, a tánckar, s a szabadságharc centenáriumának éve után, 1949-ben életre kelt a szimfonikus zenekar is.

A családi légkörben működő három kar hamarosan a főváros, majd hazánk egyik legelismertebb amatőr mű-

A Vasas Művészegyüttes Tánckara a díjátadó ünnepségen

vészeti csoportjává vált. Széles bázisát a legkülönbözőbb korosztályok soraiból meríti a mai napig. A tánckar nélkülözhetetlen utánpótlását jelentő gyermekeitől az énekes, hangszeres nyugdíjasig társadalmunk minden kultúrára éhes tagja megtalálható itt.

A karok mindenkori művészeti vezetése egyértelműen az autentikus, illetve kortárs magyar zene és tánc ápolását, s azok legmagasabb színvonalú bemutatását, széles körű terjesztését tűzték zászlójukra.

Nem kis kockázatot jelentett egy-egy „nem kívánatos” darab ősbemutatója, vagy műsoron tartása, például a köztudottan munkás- dalos szövetség által, Ady Endre 60. születésnapja alkalmával rendelt Fölszállott a páva c. férfikar bemutatása. Ugyancsak a szintén Kodály által írt, indexre került alkotás, a Zrínyi szövege, melyet a Vasas Kórus Vass

A Magyar Örökség Díj átadási ünnepségén 2016. szeptember 17.-én az álló sorban jobbról balra haladva: Dr. Tóthpál József, a Bírálóbizottság tagja és Dr. Somos Csaba laudátor

Lajos irányítása alatt rendszeresen repertoáron tartott a tiltások ellenére is.

A tánckar hamarosan a magyarországi táncművészet egyik alapítója és gondozója lett. A művészegyüttes jelmeztára és kottatára tekintélyes, egyedülálló. Az együttesek a legmagasabb hazai és külföldi elismeréseket, díjakat szerezték meg szerte a világban, előadásaikról, koncertjeikről több százra tehető a Magyar Televízió és Rádió által rögzített felvételek száma.

Megszámlálhatatlan azoknak a sora, akik a művészegyüttes karaiban muzsikálhattak, vagy táncolhattak. A kórus és a zenekar mindig közeli kapcsolatot ápol a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetemmel is. Hazánk ismert koreográfusai, hangszeres szólistái, énekesei, karmester-karnagy generációi kaptak itt maradandó élményeket, amelyek további pályájukhoz nélkülözhetetlen erőt és tapasztalatot nyújtanak.

A Vasas Művészegyüttes amatőr alkotóinak példás érték-megőrző, hagyományápoló tevékenységét Kodály Zoltán szavaival méltatnám és zárnam:

„Vivat, crescat, floreat!”/”Éljenek, erősödjenek, virágozzanak!”

Dr. Somos Csaba

Liszt Ferenc-díjas művész, a Nemzeti Énekkar karigazgatója, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem adjunktusa

A 2016. szeptember 17-i díjátadó ünnepséget a Vass Lajos Kórus előadása zárta, vezényelt Bárd Judit

POLGÁRI DALOS MOZGALOM MAGYARORSZÁGON A 19. SZÁZADBAN

4. RÉSZ

Dalárünnepélyek

A negyedik országos Dalárünnepélyt Debrecen rendezte 1868-ban. Az ünnepségekre januártól kezdve készültek a szervezők és a március 18-án kelt felhívást az ország akkor létező valamennyi dalegyletéhez (114) elküldték. A dalárünnepélyre több mint 60 kórus jelentkezett, 25 egyesület pedig a versenyre is benevezett.

A nagyszámú jelentkezés miatt a fellépések sorrendjét nehezen tudták összeállítani a szervezők. A közös darabokat nem választották el a fellépő kórusok önálló műsorától, így néhány kórus eleve hátránnyal indult. A három közös darab közé nyolc-nyolc kórust osztottak be és húzással döntötték el, hogy ki, mikor szerepel. A célszerűtlen rendszer az énekeseknek és a zsűrinek is megnehezítette a dolgát.

A bizottság újabb és újabb tervekkel állt elő. Az összkar megírására Mosonyi Mihályt kérték fel, aki Komócsy József: Szentelt hantok című versére írt egy nagyszabású kórusművet. Új pályadíjat tűztek ki a legjobban előadott magyar kórusműért (a díjat a debreceni hölgykoszorú adományozta a nyertes kórusnak) és egyben indítványozták, hogy a versenyen legyen egy meghatározott mű, amelyet minden kórus előad. Ez lett volna a versenyeken az első kötelező darab, de a tervet akkor elvetették. A bevált gyakorlat az volt, hogy kötelező darabként a zsűri több művet is kijelölt, melyek közül a kórusok választhattak.

Az eseményre meghívták a Nemzeti Színház zenekarát (fedezve annak minden költségét), hogy egy nagyszabású díszhangversenyyel kössék össze a dalárünnepélyt. Sajnos a teljes zenekar színházi elfoglaltsága miatt nem tudott részt venni az eseményen, ezért csak néhány zenész utazott Debrecenbe.

A hangversenyen olyan kiváló művészek léptek fel, mint Reményi Ede (1828-1898), aki mindig szívügyének tekintette a dalárünnepélyeket, Plotényi Nándor (1844-1933) hegedűművész és Blaha Lujza (1850-1926), a nemzet csalogánya. A rendezvényen részt vett Deák Ferenc is. *„Műirodalmi tekintetben, történelmi följegyzésre méltó marad az is, hogy az irodalmunkban ma már általában használt «karnagy» szó, neki köszönhető. Midőn Erkel Ferenc a Kölcsény-hymnuszt megzenésíté és neki ajánlotta: Deák Ferenc Erkelhez intézett köszönő levelében először használta ez elnevezést, mely azután köztudomásra jutván: azóta a magyar műszavak egyik legáltalálabbját képezi.”* (id. Ábrányi Kornél: Az Országos Magyar Dalárünnepély története)

A debreceni dalcsarnok 1868 (Munkácsy Mihály ceruzarajza)

A rendezők mindent elkövettek, hogy az ünnepségek túlszárnyalják az aradi találkozót. Az előadásra külön dalcsarnok épült, amely 15.000 személy befogadására volt alkalmas. A hatalmas kiadások miatt komoly deficittel (7.000 Ft) zárták a rendezvényt.

A dalárünnepély most már a megszokott módon zajlott. Szeptember 18-án vonattal érkeztek a kórusok Debrecenbe és az üdvözlő beszédek után kibontott zászlókkal vonultak végig a dalosok a városon. Az utcákon nemzeti zászlókkal díszítették fel az ablakokat és virágosóval köszöntötték az énekeseket. *„Sok ezer nép jött be vidékről is, mely nem győzött bámulni a sok zászlón és feltollazott úri népségen.”* (id. Ábrányi Kornél: Az Országos Magyar Dalárünnepély története)

Ünnepélyes keretek között elhelyezték az egyesületek zászlóit a városházán, majd az újabb és újabb köszöntők után kezdetét vette az esti hangverseny. Másnap a református templomban volt a közös művek próbája, ahol az Erkel vezette összkar már a próbán is nagyszerűen szerepelt. Este díszhangversenyt tartottak, ahol kizárólag magyar műveket adtak elő. A délutáni közgyűlésen elhatározták, hogy az akkor már évek óta megjelenő Zenészet Lapok legyen az OMDE hivatalos közlönye, szerkesztője pedig továbbra is id. Ábrányi Kornél legyen.

A verseny másnap délelőtt 10 órakor kezdődött. Az első díjat – a debreceni hölgyek által felajánlott díszserleget – a pécsiek nyerték, második az esztergomi kórus, harmadik pedig az Aradi Dalárda volt. A negyedik helyezést a pesti Nemzeti Dalkör kapta, s külön dicséretet kapott az aradi felgimnázium ifjúsági dalárdája. Valamennyien szívből ünnepelték a fiatalokból álló kórust. *„Megható s fölemelő jelenet volt, midőn a kolozsvári dalkör, mint utolsó versenyző kilépett annak daliás alakú s festői öltözetű zászlótartójával a többi egyesületek zászlótartói kezét szorították, megölelték egymást az **unió s testvériség** jelképéül. Szünni nem akaró dörgő éljen követte e hazafias tüntető jelenetet.”* (id. Ábrányi Kornél: Az Országos Magyar Dalárünnepély története)

A debreceni találkozót követően a Millenniumi Ünnepségekig, 1896-ig a következő helyszíneken rendeztek dalárünnepélyt. Pest (1870), Nagyvárad (1872), Kolozsvár (1874) és Szeged (1876). Az 1878-as dalárünnepély a feszült politikai helyzet miatt elmaradt (Bosznia-Hercegovina megszállása). Ezt követően Kolozsvár (1880), Debrecen (1882), Miskolc (1884), Pécs (1886), Szeged (1889), Budapest (1892), Fiume (1894) és Budapest (1896) adtak otthont a találkozóknak.

A dalárünnepélyek most már a jól bevált mó-

don zajlottak. A felhívást a Zenészeti Lapok közölte, s ugyanakkor pályázatot hirdettek az összkar megírására is. A nyertes karműveket a szervezők elküldték a résztvevő együtteseknek. Közben munkába léptek a szervezéssel foglalkozó különböző bizottságok: elszállásolási, fogadási, ünnepélyrendezési, pénzügyi szakbizottság. A kórusok a darabokat otthon, egyénileg megtanulták és utazásuk előtt számos hangversenyt adtak. Ezek a hangversenyek kettős célt szolgáltak. A dalárdák egyrészt a darabok előadását gyakorolták, másrészt a fellépések bevételeiből finanszírozták az utazást.

A vonattársaságok különvonatokat biztosítottak a kórusok részére, hiszen egyszerre mintegy 1000-1200 dalos utazott. Az egyesület tagjai utazási kedvezményben részesültek és a hosszabb utak alkalmával egy-egy megállót is beiktattak. Ekkor az énekeseket ebéd várta, mert „*az elnökség intézkedett, hogy ott a dalosok kifogástalan ételt, italt és jó kiszolgálást kapjanak*”. (Magyar Dal és Zeneközlöny 1901.) A vendéglátók már az állomáson fogadták a kórusokat. Az ünnepi köszöntők után mindannyian a főtérre vonultak, majd megtörtént az elszállásolás. A kórustagok gyakran magánházaknál vagy a helyi dalegylet tagjainak lakásán szálltak meg, illetve fogadóknál, iskolákban, tornacsarnokokban aludtak. Este hangverseny, majd fogadás volt, és akkor helyezték el a városházán az egyleti zászlókat is.

Másnap reggel 8 órakor kezdődtek a közös művek próbái. Miközben az elnökség közgyűlést tartott, az énekesek a műveket gyakorolták. Ebéd után ünnepi felvonulást tartottak. A kórusok a próbateremből átvonultak a hangverseny helyszínére és a díszes menetet zenekar kísérte. A versenyt követően díszhangverseny volt, melyen neves előadóművészek léptek fel. A harmadik nap szintén közös próbával, illetve elnökségi üléssel indult. Délután folytatódtak a versenyek este pedig díszhangversenyt tartottak. Az utolsó nap záró-közgyűlése után osztották ki a versenydíjakat, majd a vendéglátók kikisérték a kórusokat az állomásra.

Az 1870-es pesti Dalárünnepély hatalmas változásokat hozott. Elhatározták, hogy a versenyeket zárt térben, más ünnepi eseményektől elkülönítve tartják. Gróf Festetics Pál 10.000 forintot adományozott a Pesti Dalárdának, hogy az előadásra egy alkalmas helyiséget építsenek. (A második pécsi találkozó alkalmával, 1886-ban felmerült egy könnyűszerkezetű, fémből készült, hordozható dalcsarnok építése is.) Meghatározták a fellépő kórusok létszámát (12-32 fő között) és kimondták, hogy a kórus karnagya nem énekelhet. A versenyen csak az a kórus vehetett részt, amely tagja volt az Országos Magyar Daláregyesületnek. Madarassy Pál (elnök) javaslatára megváltoztatták a versenydíjakat, a különböző serlegek és dísz tárgyak helyett díszes oklevéllel jutalmazták a legjobb kórusokat.

Sajnos a pesti verseny (1870) szabadtéri

előadásait szinte teljesen elmosta az eső és az OMDE elesett a bevételektől. Hatalmas hiánnyal zárták a találkozót, amelyből éveken keresztül nem tudtak kilábalni. Az anyagi gondok miatt októbertől szüneteltették a Zenészeti Lapok megjelenését is.

1871-ben Mosonyi Mihály halálával nagy veszteség érte a magyar zenei közéletet. Liszt Ábrányinak írt levelében Mosonyi munkásságát méltatta és levelét a külföldi lapok is közölték. A levél hatására egy bizottságot hoztak létre, melynek célja Mosonyi összes műveinek a kiadása volt, de ez a terv is – mint sok más – csak terv maradt.

Szintén ennek az évnak volt jelentős eseménye az a memorandum (1871), amit a Parlamenthez nyújtottak be a Zeneakadémia megalapítására, de a tervet az országgyűlés akkor pénz hiányában elutasította. Az alapítás éveken keresztül húzódott és az intézmény csak 1875-ben nyitotta meg kapuit. Az OMDE-nak kiemelkedő szerepe volt a Zeneakadémia megalapításában. Szorgalmazója Bartay Ede az egyesület alelnöke és Királyi Pál elnökségi tagok voltak.

Újdonság volt a Békési Dalegylet elnöke, Hajnal István kezdeményezése is, aki 1871-ben és 1872-ben megyei szintű dalárünnepélyt szervezett. Az országos elnökség közgyűlésen foglalkozott a megyei szintű találkozók létjogosultságával, de a tervet végül elvetették, arra hivatkozva, hogy ezek a találkozók elvonják a figyelmet az országos ünnepségekről.

A széthúzás és a gondok egyre csak szaporodtak. A hiány, melyet a budapesti dalárünnepély okozott, állandósult. Az egyesület nem fizettek rendszeresen tagdíjat, többen életjelt sem adtak magukról, és szinte lehetetlen volt követni, ki tagja az OMDE-nak. „*Mert úgy történt éveken át, hogy a tagedyletek az országos ünnepélyeken mindig nagy számban jelentek meg, ott a közgyűlésen határozatokat hoztak, azok effektuálásával megbízták az igazgató választmányt, kötelezettségeket vállaltak el jegyzőkönyvileg, de azután – igen kevés kivétellel – két évig jóformán semmi szellemi szolidaritásban nem álltak a központtal s csak akkor adtak ismét életjelt magukról, midőn az újabb dalárünnepély közeledett.*” (id. Ábrányi Kornél: Az Országos Magyar Daláregyesület negyedszázados története)

A nagyváradi országos találkozó után 1872 decemberében rendkívüli közgyűlést tartottak, melynek célja az alapszabály módosítása volt. Az alapszabály bár részletesen foglalkozott az egyesület jogjaival, főként azok kötelezéseit sorolta. Érdekes pontja volt a 7. paragrafus, amelyben azt rögzítették, hogy az a kórus, amelyik nem fizet tagdíjat hangversenyei bevételeiből köteles 25 forinttal támogatni az OMDE-t. A közgyűlésen sokan nem értettek egyet ezzel a ponttal, és előre jelezték kilépésüket, melyre végül nem került sor.

Az 1874-es kolozsvári ünnepségen a pályaművek kiválasztása okozott nehézséget. A Kolozsvári Dalkör 25 aranyat ajánlott fel egy új mű megírására, de a bíráló bizottság (Liszt, Erkel és Ábrányi) a beérkezett pályaművek között egy értékes darabot sem talált. Az idő rövidsége miatt már nem hirdettek újabb pályázatot, hanem a karnagyokra bízták a kötelező mű kiválasztását. Feltételként szabták, hogy csak nyomtatásban megjelent kórusművet lehet előadni, illetve az ismeretlen művek kottáját el kellett küldeni a bizottságnak.

Komoly gondot okozott a nemzetiségi kórusok jelentkezése is. Az OMDE egyik legfontosabb célja a magyar nyelv és kultúra terjesztése volt, ezért az idegen ajkú egyesületek eleve nem tudtak részt venni az ünnepségeken. Az erőszakos magyarosító szándék, és Ábrányi „magyar műveket, magyar nyelven” elképzelése most már igazán éreztette hatását. A cél valóban szép volt, de a nemzetiségi kórusokat teljesen kizárta a dalárünnepélyen való részvételből. Az újraindult Zenészeti Lapok most már hiába próbált agítáló cikkeket írni a szász és a román kórusok megnyerésére, ezek „*nem vezettek célra, mert*

számos száz dalegylet közül egy sem hallgatott a testvéri szóra s azóta sem akadt manapság egy sem, mely legalább művészet dolgában egyet értene a magyarral.” (id. Ábrányi Kornél: Az Országos Magyar Dalár-egyesület negyedszázados története)

A kolozsvári találkozót követően (1874) ismét módosították a verseny szabályait. A kötelező és a szabadon választott művek előadását két külön napra tették, majd bevezették, hogy a szabadon választott kategóriában is részt kell vennie annak az együttesnek, amelyik a „kötött” kategóriában indul. Ez egyébként újabb problémát vetett fel, mert a zsűri tagjai közül sokan úgy érezték, hogy nem méltányos dolog ugyanannak a kórusnak két díjat adni.

Hogy végre tisztázzák a kórusok OMDE tagságát, megkönnyítették a tagdíjak befizetésének módját (Szeged, 1876). A bevált gyakorlat addig az volt, hogy a kórusok a tagság létszáma után fizették tagdíjat, ám a létszámok gyakori változása megnehezítette a tagdíj pontos kiszámolását. Az általános tagdíj bevezetésével egyszerűbbé

vált az Országos Dalegyletbe való belépés, és az egyletek rendszeresebben fizettek. „Mind ezek mellett a szorosán vett dalárvilágból kevés feljegyezni való marad, leszámítva egy pár mozgalmat, melyek azonban nem igen vitték előbbre az egyesület ügyét. ... A legsivárabb éve volt ez az egyesületnek, tele küzdelemmel és Sisiphus-i munkával”. (id. Ábrányi Kornél: Az Országos Magyar Dalár-egyesület negyedszázados története)

(Forrás: id. Ábrányi Kornél: Az Országos Magyar Dalár-egyesület negyedszázados története, id. Ábrányi Kornél: Életem és emlékeim)

(A kép forrása: internet)

Dr. Fazekas Ágnes

“GYORS AZ IDŐ, TŰNIK...”

30 éves az Ajkai Pedagógus Női Kar

A címbeli idézet így folytatódik: “...s úgy száll tova, észre sem vesszük.” Így van ezzel az Ajkai Pedagógus Női Kar is. Alig hagytuk magunk mögött a negyedszázados születésnapot, máris 30 évesek lettünk.

Öt évvel ezelőtt jubileumi visszatekintésünket azzal zártuk, hogy bizakodva nézünk a jövőbe, s reméljük, hogy a következő kerek évfordulót is derűs lélekkel köszönhetjük. Hát íme, kórusunk megérte a harmadik évtizedet.

Gazdag az énekkari napló képekben, eseményekben. Színes csokrot kötöttünk múltunkból, hiszen az emlékek il-lékonyak, gyorsan elszállnak, ha nem örökítjük meg őket. Összetartó erejüknek köszönhetjük, hogy közösségünk 30 év elteltével is felhőtlen vidámsággal ünnepelhetett.

A jubileumi koncert szívet melengető élmény volt.

Nemcsak azért, mert a népes hallgatóság szeretete átsütött a tapsokon, hanem azért is, mert vendég-kórusaink megtiszteltek bennünket fellépésükkel. A **Kaposvári Zenekedvelők Kórusa**, a **Cantabile Vegyeskar**, a **Padragi Bányász Férfikar** változatos, igényes műsora azonban nemcsak nekünk szólt. Az Ajkacsingeri Borostyán Férfikar 40 éves évfordulóját is köszöntötték, így ezen az esten kettős születésnapot ünnepeltünk..

Utassy István bizottsági elnök baráti köszöntője mindkettőnknek szólt: kedves humorral felidézte a két ünnepelt énekkar rövid történetét.

A koncert igazi örömezlés volt. Kórusvezetőink, **Petheő Balázné** és **Cserháti Csilla** olyan műsort állítottak össze, amely a művészi élmény mellett a közönségnek is jóízű szórakozást nyújtott. Természetesen ebben komoly szerepe volt **Vörös Jánosné** zongorakísérőnknek is. Külön örömeinkre szolgált, hogy valaha volt kórustagjaink is csatlakoztak hozzánk Karai Estéli nótázásának eléneklésekor. A kölcsönös köszöntések után a koncertet az összkar szereplése zárta két kórusmű közös előadásával.

Szép volt ez a születésnap, feltöltötte a kórust lelkesedéssel, munkakedvvel. Így aztán továbbra is énekelünk magunk

és mások örömeire a következő kerek évfordulóig, hiszen - ahogy egy kortárs amerikai forgatókönyvíró mondja - “Könnyebb az élet, ha dalolhatsz róla.”

A jubiláló kórus nevében:

Kocsisné Gyimóthy Éva

NEMZETKÖZI KÓRUSFESZTIVÁLON NYÍREGYHÁZÁN

Az Ajkai Pedagógus Női Karral részt vettünk Nyíregyházán a XI. Cantemus Nemzetközi Kórusfesztiválon 2016. augusztus 15-21. között. Nem tudom, hol is kezdjem a csodák felidézését: egymást kergetve tolongnak az emlékezetemben.

Először talán a fesztiválról. Több mint 20 éve rendezi meg minden második évben e seregszemlét a Cantemus kóruscsalád. A "családfő", a fesztiváligazgató a kétszeres Kossuth-díjas Szabó Dénes karnagy, sok más rangos díj tulajdonosa. Ő az ötletadója a fesztiválnak, és fiával, Szabó Soma karnaggal együtt kifogyhatatlan lelkesedéssel és energiával tartják kézben ezt a nagy hírű rendezvényt. Az idén 11. alkalommal került sor a találkozóra, amelynek nyitókoncertjén volt alkalmunk megismerni a Cantemus kóruscsalád 7 énekkarát a kicsiktől az ifjúságiakon át a felnőtt vegyeskarig. Vendégfogadóként külön-külön üdvözölték egy-egy kórusművel a találkozóra érkezett 12 énekart - változatos kosztümökben és magas színvonalon megszólaltatott csodálatos darabokkal. Egyenként szóltak a kórusokhoz, így már a fogadtatás is jelezte, hogy ez a találkozó a minőség mellett az emberségről, a személyes odafigyelésről is szól.

Több mint 1000 énekes volt részese e vendégszeretnek: a hét magyar kórus mellett Tajvan, Dél-Korea, Törökország, Finnország és Japán fiataljai gyönyörködtették a közönséget színpompás ruháikban és ötletes, izgalmas műsoraikkal. A látvány, a hangulat nehezen foglalható szavakba, különösen az a néhány perc, mialatt a finn gimnazisták kórusa - hibátlan magyarsággal - Kodály Esti dalát szólaltatta meg. Csak kevés magyar kórustag bírta ki könnyek nélkül.

Az emelkedettség, a kifogástalan szervezés végigkísérte az ott töltött napokat. Derűsek, mégis hatékonyak voltak a közös próbák, pedig több százan ültünk a próbateremben. Mindnyájan kézhez kaptuk az elegáns mappát a közös művek kottáival, állandó kísérőinktől átvehettük azt a kis egységcsomagot, amely a műsorfüzeten kívül térképet, kis gömböcskébe zárt esőkabátot, apró doboz cukorkát, na és négy darab belépőjegyet tartalmazott az ingyenesen igénybe vehető szabadidős programokhoz. Cantemus-logós névjegykártyánkkal a nyakunkban, cantemusos pólónkban városszerte kedvezményeket élveztünk, szeretettel üdvözölték énekkaros mivoltunkat, bármerre jártunk. Azt érzékeljük, hogy az utca embere is büszke a fesztiválra, szeretet, tisztelet övezi a rendezőket, a Kodály Iskola és a kóruscsalád értékes munkálkodását.

Kórusunk első ízben vállalkozott a fesztiválon való részvételre. A hosszú odaút egyhangúságát Máriabesnyő és Máriapócs szépséges templomainak áhítatával enyhítettük. Nyíregyházán örömmel használtuk ki a felkínált szabadprogramokat: Bár a nyír-

ségi kánikula kitartott mellettünk, nem hagytuk ki a híres vadasparkot, a múzeumfalut, a sóstói élményfürdőt, sőt Sárospatak és Tokaj is belefért egy délutánba.

Az igazi izgalmat azonban a három szereplés jelentette.

Nyírbátorban a Minorita templomban félórás hangulatos műsorunk méltán váltotta ki a közönség zajos tetszésnyilvánítását. A folklóresten balatoni népdalfeldolgozásokkal, a zárókoncerten pedig marosszéki népdalokkal léptünk a dobogóra. *Petheő Balázsné és Cserháti Csilla* karnagyok dirigálása mellett Vörös Jánosné nagyszerű zongorajátékának is köszönhetjük sikeres szereplésünket.

A csütörtöki folklórest igazi népünnepély volt. A csillagos augusztusi ég alatt a Városháza előtt felállított színpadon sorra bemutatkoztak a résztvevő kórusok. A reflektorok fényében csillogtak-villogtak a távolkeleti színpompás kosztümök a kedves kis mandulászemű énekeseken, akik nagyon fegyelmezetten, csengő-bongó gyerekhangon, hatalmas tarka legyezőkkel zsonglörködve adták elő a nehezebbnél nehezebb kórusműveket - szemet-szívet gyönyörködtetve.

Ezt a hangulatot talán csak a zárókoncert múlta felül. A Continental Arenában sokezen voltunk: az ezer énekes és a népes közönség. Újból fellépett minden kórus, de a rendezők nem hagyták, hogy lankadjon az érdeklődés: a kórusok fellépésének sorrendjét a kamerák figyelő szemei előtt húzták ki egy kalapból - kedves kis ceremóniával, mindig más kiemelt vendég közreműködésével. Jóleső borzongással lehet csak visszaidézni a közösen előadott darabokat: Kocsár Miklós és Bárdos Lajos műveit Szabó Dénes dirigálta, befejezésül pedig Szabó Soma vezényletével zengtük ezren Szörényi-Bródy rockoperájának záró tételét: Felkelt a napunk... A hatás fantasztikus volt, az ismétléskor a közönség is velünk énekelt.

Elhangzott zárszóként, hogy vigyük magunkkal a város vendégszeretetét és a felemelő zenei élményt. Magunkkal hoztuk és még sokáig töltekezünk belőlük. Gazdagodtunk lélekben és tudásban, megéltük, hogy a zene mindenütt a világon - nemzetektől és bőrszíntől függetlenül - békességet, emberséget sugároz, mindnyájan jobbak leszünk tőle.

Megvalósult a szándék, amelyet Szabó Dénes fogalmazott meg: "A fesztivál minden külsőségének értelme az a belső tartalom és érték, melyet a kóruséneklés művészete képvisel." Azért még Kodály szavai idekíváncsoznak: "...szebb, ha ketten összedalolnak. Aztán mind többen, százan, ezren, míg megszólal a nagy Harmónia, amiben egyik lehetünk."

Kocsisné Gyimóthy Éva, kórustag

NÉPDALKÖRÖK, PÁVAKÖRÖK ÉS NÉPZENEI EGYÜTTESEK OLDALA

A HAZAI NÉMETSÉG KÓRUSAINAK MINŐSÍTŐ HANGVERSENYEI

„Wo man singt, lass dich ruhig nieder
böse Menschen haben keine Lieder”
“Telepedj le nyugodtan, ahol énekelnek,
Nincs daluk a rossz embereknek.”
(Goethe)

A Magyarországi Német Ének-, Zene- és Tánckarok Országos Tanácsa, azaz a Landesrat énekkari szekciója háromévente rendez német nemzetiségi kórusok számára minősítő hangversenyeket. A pontrendszer a hagyományörzés speciális feltételeinek megfelelően, a hazai és nemzetközi trendeket is figyelembe véve folyamatosan finomítva alakította ki a szekció vezetése a Landesrat fennállásának 20 éve során. Így mára egy letisztult, mindenki számára elfogadott mérce alapján kapják a kórusok a minősítésüket.

A megmérettetések elsődleges célja az, hogy a kórusok visszajelzést kapjanak munkájukról, illetve az elismert szakértőkből álló zsűri tanácsokat adjon a további fejlődéshez. Talán ennek is köszönhető, hogy az ezredforduló táján megrendezett első minősítőkhöz képest a fejlődés folyamatosan érzékelhető kórusainknál, és az utóbbi kilenc évben már igazán magas színvonalú produkciókat hallhattunk. Így volt ez az idei évben is. A németiség területi eloszlása szerint öt helyszínen találkoztak a kórusok, hogy bemutassák tudásukat. Városlődön, Győrben, Mözsön, Budapesten és Sombereken három kategóriában több mint ötven csoport vállalta a minősítést. A legtöbb kórus – hagyományörző csoportokról lévén szó – a népdal kategóriában indult, de volt jelentkező a „duó-kisegyüttes” és a „klasszikus többszólamú kórusművek” kategóriában is. Ez utóbbiban német szerzők által komponált német nyelvű kórusműveket illetve német népdalfeldolgozásokat énekelhetnek a kórusok.

A Landesrat törekszik arra, hogy az adott minősítő évben lehetőleg valamennyi helyszínen ugyanazok a személyek alkossák a zsűrit. Az idei évben olyan nagytiszteletű és nagy tudású szakértők kaptak felkérést, akik már többször is részt vettek a Landesrat minősítőin, tanácsaikkal segítve a kórusok szakmai fejlődését. Ezúton is köszönjük munkáját Dr. Márkusné Natter-Nád Klára asszonynak, aki Nívódíjas Szakíró, a KÓTA Sajtó- és szerkesztő bizottságának elnöke, a

Magyar Kultúra Lovagja, a Magyar Kodály Társaság elnökségi tagja. Birinyi József úr, a Magyar Kultúra Lovagja, a Hungarikum Szövetség elnöke, a KÓTA társelnöke is sokadszor ad zsűritagként tanácsot kórusainknak. A Landesrat részéről e sorok írója, Kovácsné Földi Krisztina, Artisjus-díjas karnagy, Stefan Kerner- és Rauscher György-díjas, a Kardos Pál emlékérem birtokosa, a Landesrat énekkari szekciójának elnöke ült a zsűriben. Egy-egy alkalommal pedig, Birinyi úr egyéb elfoglaltsága miatt, Fazekasné Gombár Mónika illetve Németh Tibor karnagyok, a Landesrat énekkari szekciójának két alelnöke értékelték a kórusok munkáját.

Legnagyobb örömeinkre Ezüst minősítésből kevesebb, annál több Arany és Kiemelt Arany minősítés talált gazdára az idén. Több kórus is kiérdemelte az arany minősítés legfelső fokozatát, a Rozmaringot. Ezt azok a kórusok nyerhetik el, akik valamennyi zsűritagtól egyöntetűen az adható legmagasabb pontszámot kapták. A zsűri döntése értelmében **2016-ban Rozmaring díjat nyertek:** Heimatklang kórus/Városlőd, Német Nemzetiségi Asszonykórus/Taksony, Német Nemzetiségi Kórus/Szászvár, Bogdányi Dalkör, Vecsési Nachtigallen, Szeredkényi Énekkar, „Glück auf” Kórus/Nagymányok.

A minősítő évet 2016 októberében a Vecsésen megrendezésre kerülő Országos Kórusfesztivál zárta, ahova a „rozmaringosokon” kívül a „Kiemelt Arany” minősítést elérték közül is a legjobbak kaphattak meghívást.

Itt került kiosztásra a Fesztiváldíj is.

Kovácsné Földi Krisztina

A Landesrat énekkari szekciójának elnöke

Tisztelt Olvasóink! Kedves Barátaink!

Tisztelettel kérjük, támogassák a KÓTA kulturális munkáját
jövedelemadójuk 1%-ával!
A KÓTA adószáma: 19660372-1-41

Támogatásukat előre is nagyon köszönjük!

Vadász Ágnes főtítkár

60 ÉV KODÁLY ZOLTÁNNAL, KODÁLY NYOMÁBAN

2016. november 12-én emlékezetes koncerttel ünnepelte 60. születésnapját a **galántai Kodály Zoltán Daloskör**. A koncerttermet megtöltő ünneplő közönség vastappsal köszöntötte a felvonuló énekkart és karnagyát, *Józsa Mónikát*. Az 1956-ban alapított kórus jelképesen az Ady versre komponált Fölszállott a páva c. Kodály művet énekelte először.

Az együttést a Magyar Kodály Társaság elnöksége nevében köszöntő *Kertész Attila* Liszt-díjas karnagy megnyitójában utalt az Ady vers soraira. „Ma már sokszor csodának számít a hűség, a hűség egy szellemi örökséghez, egy örök értékhez, így a kodályi eszmékhez. Ez a hűség jellemzője a Kodály Zoltán Daloskörnek, akik méltó nagykövetei a kodályi örökségnek, itthon, Európában és Európán kívül is. Közvetítik azt a magyar lélekből fakadó kodályi hangot, amely már egyetemessé vált. Bárhol megszólal, nemcsak gyönyörködtet, hanem épít, fölemel, üzeneteket, korszerű üzeneteket közvetít, mindig az emberben, a test-lélek-szellem egységében gondolkodva. Hisz az embert formáló igényes, minőségi kultúrában.”

– mondta többek között *Kertész Attila* és átadta

a Magyar Kodály Társaság díszoklevelét a kórus karnagyának. A megnyitót a másik jeles Kodály mű, a Szép könyörgés bensőséges, szép ívű előadása követte.

Már Kodály Zoltán gyermekkorában is létezett egy egyházi kórus Galántán. Később, az 1930-as években egy Hanza nevű férfikórus működött, de 1945 után megszűnt. 1956 őszére újra összeállt egy csapat *Záreczky Lászlónak* és *Gálffy Lászlónak*

köszönhetően. *Záreczky László* levelezett Kodály Zoltánnal, s a zeneszerző hozzájárult, hogy az énekkar felvehesse nevét és jó tanácsokkal látta el a szervezőket. A toborzás sikeres volt és megnyerték az ügynek a neves zenei szakembert, *Ág Tibort*. Így lett alapító karnagy *Ág Tibor*, aki 1979-ig vezette a kórust. Az ő munkásságát követte három évig *Chemez Zsuzsa*. 1982-től napjainkig *Józsa Mónika* a Daloskör karnagya.

Józsa Mónika a Nyitrai Konstantin Filozófus Egyetem ének-zene tanára. Tanári, karvezetői diplomáit a Pozsonyi Zeneművészeti Főiskolán és a Budapesti Liszt Ferenc Egyetemen szerezte. 2013-ban kapott doktori (Art.D.) címet. Több kiváló szlovákiai kórusnak volt és jelenleg is karnagya. Legfrissebb kitüntetései: a Szent László Király Érdemkereszt, a Mikola Anikó – díj és a Magyar Arany Érdemkereszt.

Józsa Mónika kitaró, magas szintű szakmai tevékenységének köszönhető a sok elismerés, melyet a Daloskör az utóbbi években kapott, valamint a megszámlálhatatlan hazai és külföldi koncertkörút sikere Budapesten keresztül egészen Jeruzsálemig. Az együttes a legbüszkébb a Galánta Polgármesteri Díjára, a Csokonai Vitéz Mihály Községi Díjra, a Kodály Zoltán Emlékdíjra, a Nagyszombat Kerület Önkormányzati Díjára, valamint a három CD-re és a hazai és anyaországi minősítő hangversenyeken elért legmagasabb fokozataira (Kiemelt Hangversenykórus, Arany Diploma, Arany Koszorú Dicsérettel).

A jubileumi est emlékezetes pillanatai a zenés köszöntések voltak. Különösen szívhez szólt a galántai Kodály Zoltán Alapiskola Gyermekkarának énekes üdvözlője. Az üde hangú, mosolygós arcú gyermekkar élén több, mint ötven éve az örökifjú *Balogh Csaba* tanár úr áll. Ő tanította a jubiláló Daloskör és a közönség nagy részét is, ápolta az örökséget, melyet az iskola (valaha a kis Kodály Zoltán is ott kop-tatta a padokat!) elvart és elvár tőle. Megható műsorral köszöntötték a felnőtt énekeseket.

Testvérkórusok is fölléptek az esten, így a Zoboralján missziót végző **Zobor Hangja Vegyeskar** (Kolon), akik 45 éve őrzik az éneklés szeretetét, ápolják a magyar zenei hagyományokat, ápolják a magyar nyelvet. Veretes műsorukkal kiérdemelték a közönség elismerését. Az együttést a tehetséges *Csáky Antal* vezényelte.

A magyarországi Diósdon szervezik a Kodály Kórusok Országos Találkozóit, ide kapott meghívást a galántai kórus, s így alakult ki nemrég a barátság a **Diósi Női Kar**ral.

Az énekkart 1999 óta *Sirákné Kemény Kinga* vezeti nagy szakmai hozzáértéssel. Szépen felépített műsorral (Bartók, Kodály, Bárdos művek) és kulturált énekléssel köszöntötték az ünneplő együttest.

A fellépő vendégek sorában köszönthettük a Szlovákia zenei életének élvonalába tartozó nyitrai **Collegia Cantorum Kamarazene-kart**, akiktől meggyőző előadásban hallottuk Bartók Béla: Erdélyi táncok c. kompozícióját *Štefan Madari* vezényletével.

Nagy közönségsikert aratott Haydn: Missa Brevis c. műve a Kodály Daloskör és a nyitrai kamarazenekar előadásában *Józsa Mónika* szuggesztív vezényletével, *Ternóczky István* - a galántai Szent István templom orgonistájának - közreműködésével A műnek kitűnő szólistája

is volt *Becse Szabó Ilona*, a Pozsonyi Nemzeti Színház magánénekese személyében.

A koncert végére nagyszerű karakterdarabokat választott a Daloskör, így Barabás Árpád (Kányádi Sándor versére): Madármarasztaló, Tánc a havon, Daróczi Bárdos Tamás: Csúfolódó, Mulatozó (Járd ki babám). Az együttes felszabadultan, remekül formálva adta elő a műveket, melynek jutalma a hosszan tartó vastaps volt.

A kórus és karnagya példamutató, kiemelkedően

A BUDAPESTI LISZT FERENC KÓRUS BÉCSBEN

Szeptember 2-án, pénteken az Una Voce Austria katolikus egyesület és Magyarország ausztriai képviselői immár negyedik alkalommal szerveztek közösen Szent István király tiszteletére ünnepi szentmisét és fogadást a bécsi Peterskircheben.

A magyar államalapítóra emlékezve a latin nyelvű szentmisén a budapesti **Liszt Ferenc Kórus**, Liszt „Missa Choralis” című művét énekelte el *Farkas Mária* vezényletével, *Hajdók Judit* orgonakíséretével. Az eseményen több mint százan voltak jelen.

Szeptember 2. a keresztény világegyházban hosszú évek óta Szent István király ünnepe volt. Hiszen 1686-ban XI. Ince pápa az egész kereszténység számára Buda várának a törököktől való visszafoglalásának napját jelölte meg Szent István ünnepeként. Az egyházi reformok során aztán 1771-

ben XIV. Benedek pápa erősen csökkentette az egyházi ünnepek számát, aminek ez a nap is áldozatul esett. Azonban az Una Voce Austria minden évben szeptember 2-án egy ünnepi szentmisét tart a magyar államalapítóra emlékezve.

Halász Ferenc a rendezvény kezdeményezője így szövelt erről az eseményről:

2013. szeptember 2-án tartott először az Una Voce Austria Szent István király tiszteletére egy „rég”i rítusú szentmisét, melynek a kenyérszentelés, mint magyar néphagyomány az egyik sajátossága. 2014-től kezdődően a bécsi magyar nagykövetség is támogatja ezt az eseményt. Minden évben ünnepi köszöntő beszédet mondanak a nagykövetség munkatársai, de idén először az összes ausztriai magyar állami képviselő, így a bécsi magyar nagykövetség, a bécsi

eredményes munkáját a város, a szűkebb pátria vezetői, a CSEMADOK országos és helyi irányítói is köszöntötték. Okleveleket, virágokat, ajándékokat adott át többek között *Bárdos Gyula*, *Berényi József*, *Kazán József*, *Mézes Rudolf*, *Stirber Lajos*. A Magyar Kórusok és Zenekarok Szövetsége - KÓTA nevében *Tamási László* Liszt-díjas karnagy köszöntötte az együttest és adta át a Szövetség díszoklevelét.

Az ünnepi hangverseny Kodály Zoltán örökbecsű művének, az Esti dalnak bensőséges megszólaltatásával ért véget:

„Bátorítsa szívünk álmát, adjon Isten jó éjszakát!”

Márky Gabriella

magyar ENSZ képviselő, a Magyar Turizmus Zrt., valamint a Balassi Intézet- Collegium Hungaricum is támogatta a programot.

A szentmisén, melyet öt katolikus pap mutatott be, először működött közre egy magyarországi kórus. A budapesti **Liszt Ferenc Kórus** 52 taggal érkezett Bécsbe, a Missa Choralis című darabot *Farkas Mária* karnagy vezényletével adták elő a Peterskircheben.

A Liszt Ferenc Kórust több mint ötven évvel ezelőtt *Bucsi László* atya, a Pesti Ferences Templom igazgatója alapította. Halála után, 1998-tól *Farkas Mária* karnagy vezetésével működik, most először léptek fel Bécsben.

„A Missa Choralist a kórus fennállása óta számtalanszor elénekeltek, de most fel kellett újítanunk, mivel az énekkar az elmúlt ötven évben alaposan kicserélődött. Erre a fellé-

pésre egy nyári táborban is készültünk. Ez a nem mindennapi lehetőség minden énekesnek misszió volt. Örültünk, hogy ebben a gyönyörű bécsi templomban bemutathattuk Liszt csodálatos művét” - mondta *Farkas Mária* karnagy, aki Liszt Ferenc gondolataival köszönte meg a meghívást:

„Bár életem útján számtalanszor botlottam, tévelyegtem, amit mindig szívből megbántam, a szent kereszt isteni fénye sohasem tűnt el teljesen az éveimből, olykor egész lelkemet elárasztotta.”

A szentmisét követően az altemplomban egy fogadáson vett részt a kórus, melyen még további művek /motetták/ is elhangzottak.

Nagy Ernő

VI. SZÉKESFEHÉRVÁRI KAMARAKÓRUS FESZTIVÁL

Vox Mirabilis Vándordíj

A Szent István Hitoktatási és Művelődési Ház és a Vox Mirabilis Kamarakórus 2016. szeptember 25-én, hatodik alkalommal rendezte meg a Székesfehérvári Kamarakórus

Fesztivált, ahol hazai és külföldi kórusok léptek színpadra.

A rendezvény fővédnökei *Spányi Antal* megyéspüspök és *Miklósa Erika* Kossuth-díjas operaénekes voltak.

Az idei találkozót, mely kapcsolódott az Ars Sacra Fesztiválhoz is, kibővült egy újabb színpalattal: a városba érkező kórusok a délelőtti szentmisén és istentiszteleteken énekeltek, ezzel is szebbé téve a liturgiát.

A Székesfehérvári Egyházmegye évről-évre támogatja a programot, amiért hálás köszönettel tartozunk *Spányi Antal* megyéspüspök úrnak.

A fellépő kórusok (*Alba Regia Vegyeskar- Székesfehérvár, a Bányász Kórus-Várpalota, Szent László kórus-Nagyvárad, KVV Kamarakórus - Budapest*) jól felkészülten, szép műsorral jöttek, a gregoriántól a kortárs zenéig mindent hallhatott a közönség. Fellépett a tavalyi győztes kórus is, a házigazda, a Vox Mirabilis Kamarakórus nyitotta meg a koncertet. Az idén a „Kórusműhely” –t *Pad Zoltán*, a Magyar Rádió Kórusának karnagya vezette, aki Bartók: Négy tót népdal c. kórusművét mutatta be, valamit próbálta el a részvevőkkel, a kb: 140 főnyi énekessel. Felemelő élményt volt megtudni a kórusmű hátterét, zenei megoldásait.

A város gazdag zenei életében méltón kap helyet az immár 6. alkalommal rendezett kórustalálkozó. A kórusműhely és a közönség soraiban nem csak székesfehérvári zenekedvelők, hanem a megyéből érkező vendégek is élvezték a kórusok színvonalas műsorát. A fesztivál színvonala évről-évre emelkedik, a meghívott kórusok felkészülten, a legjobb formájukat hozzák, amit a közönség is nagyra értékelt!

Az idén Vox Mirabilis Vándordíjat a szakemberekből álló zsűri tagjai és a kórusvezetők szavazatai alapján a **KVV Kamarakórus** nyerte, *Magyaróvári Viktor* karnagya vezetésével. Szívből gratulálunk, és várjuk őket vissza jövőre!

Zemlényi Katica

ZENGETT AZ ÉNEK, SZÓLT A DAL

A Szekszárdi **Gárdonyi Zoltán Református Együttes** ez évben is megrendezte a „Protestáns-napi” hangversenyt a megyeszékhely evangélikus templomában. A koncert mottója volt:

„Isten a zene által is hirdeti az evangéliumot.” (Luther Márton)

A hitből fakadó együttléten áhítatot tartott *dr. Kaszó Gyula* református lelképásztor. Arról beszélt, hogy az énekszónak el kell jutnia a teremtő és mindeneket fenntartó Istenhez az ő dicsőségére.

Az együttést és a jelenlévő nagyszámú hallgatóságot *Ács Rezső*, Szekszárd Megyei Jogú Város polgármestere köszöntötte. A város első embere ez alkalomból átadta *Benedek Pálnak*, a fellépő kórus tagjának 20 éves munkája elismeréseként a „Szekszárd Városért a művészet erejével” kitüntetését.

A „Protestáns-napi” koncerten nagysikerrel szerepelt a hitét ilyen módon megvalló **Gárdonyi Zoltán Református Együttes**. A hangverseny az Országos Protestáns Napok bejelentett Tolna megyei

kiemelt rendezvénye volt.

A színes és változatos műsorban közreműködött *Lozsányi Tamás* orgonaművész, *Németh Judit* előadóművész, az evangélikus gyülekezet felügyelő helyettese és a **Liszt Ferenc Zeneiskola Rézfúvós Kvintettje** (művészeti vezető: *Szily Lajos*). Szólót énekelt *Köbli Veronika*.

A Gárdonyi Zoltán Református Együttes a perselypénzt az evangélikus egyházközség templomkertjéhez tartozó játszótér felújításához ajánlotta fel.

A teltház, nagysikerű koncertet *Naszladi Judit* karnagya vezényelte.

Lemle Zoltán
református lelképásztor

Egy kis technika... 124.

Még egy zöngképző gyakorlat.

A „hinni, inni enni, menni jó” szövegű zöngé képző/dúsító gyakorlat leírását az ...egy kis technika... 56 sz. alatt találjuk.

Felnőttek számára lehet egy kicsit bővíteni, magasabb szinten levőknél nehezíteni.

Előgyakorlatok.

Ismételjük át a mély magánhangzó sort, hogy előhívjuk az „ahogy besóhajtottam a levegőt, ugyanúgy sóhajtom kifelé is”-érzetet, azaz a levegőáramlás lassú legyen. (á-a-ó-ú-á)

Még egyszer, de az ó hangzónál álljunk meg, egy darabig tartva (á-a-óóóóó)

Ki is próbáljuk a szót, ahol erre az érzetre szükségünk lesz: „jóóó”

Bővítések.

- Énekeljük a gyakorlatot (dallama: *dodo-réré-mimi-fáfa-szó*), s a tetején kényelmes koronát tartva, az ó hangzó pozícióját mozdulatlanul megőrizve visszasétálunk az alaphangra (...*fá-mi-ré-dó*). Az alaphang halkabb legyen, mint az indító.

- A szép kerek szájszájformával tartott ó hangzót most ezzel a dallammal folytatjuk: ...*lá-szó-mi-dó*.

- Lehet trillásként ismételni a szekund lépést, és visszatérni a skála szerű lemenethez: ...*lá-szó-lá-szó-fá-mi-ré-dó*. De itt már nemcsak a záró hangon és környékén ajánlatos a decrescendo, hanem a koronával tartott szó hangon (szövege: jó), mert fürge mozgást csak könnyed hang bír el. Mindvégig szükséges a tökéletes o ajakforma és a lágy levegőáramlás megőrzése.

Összeállította: *Dr. Bruckner Adrienne*

XXI. KODÁLY ZOLTÁN NEMZETKÖZI GYERMEKKÓRUS FESZTIVÁL

Komló, 2017. június 23-25.

MEGHÍVÓ

Komló városa szeretettel meghívja Európa kórusait a XXI. Kodály Zoltán Nemzetközi Gyermekkorús Fesztiválra
Komló, 2017. június 23-25.

ÉNEKELJÜNK – JÁTSSZUNK – MOZDULJUNK EGYÜTT

ZSÚRI

Silvère van Lieshout az Academy of Vocal Arts igazgatója és művészeti vezetője, Hága (NL)

Kurt Bikkemberg karnagy, zeneszerző, LUCA-Arts campus Lemmens Institute professzora, Leuven (B)

Kabdebó Sándor DLA, az Esterházy Károly Főiskola adjunktusa, a Prelude Vegyeskar karnagya, az Artisjus Zenei Alapítvány díjazottja (a zenei oktatásban végzett kiemelkedő munkájáért), Eger (HU)

Lakner Tamás DLA, Liszt-díjas karnagy, a Bartók Béla Férfikar karnagya, PTE Művészeti Karának dékánja, a KÓTA műv. biz.tagja, Pécs (HU)

A FESZTIVÁL MŰVÉSZETI VEZETŐJE

Szabó Dénes Kossuth- és Liszt-díjas karnagy, a Cantemus gyermekkorús és a Pro Musica leánykar vezetője, a Debreceni Egyetem Zeneművészeti Karának adjunktusa, Nyíregyháza (HU) a zsűri elnöke

A RÉSZVÉTEL FELTÉTELEI

Jelentkezhetnek nagykorúsok és kiskorúsok.

A kórustagok korhatára: nagykorúsok 10-16, kiskorúsok 7-11 éves életkor

Megengedett kóruslétszám 40 fő (kísérőkkel együtt, felnőtt kísérők száma max. 5 fő).

Kötelező nevezési díj külföldi kórusoknak 10 EUR/fő, magyar kórusoknak 2000 Ft/fő.

A nevezési díj ellenében a résztvevők teljes ellátást kapnak.

A jelentkezéshez egy rövid bemutatkozó videót kérünk!

KATEGÓRIÁK

A műsorban maximum két kórusműnél megengedett a zongora- vagy hangszeres kíséret.

I. KISKÓRUS KATEGÓRIA

Kötelező 1 énekes népi gyermekjáték, amely lehet feldolgozás vagy mozgásos játék.

II. NAGYKÓRUS KATEGÓRIA

Kötelező 1 Kodály – mű és 1 kortárs vagy XX. századi kórusmű éneklése.

A versenyprogramot két helyszínen bonyolítjuk le:

KONCERT A HANGVERSENYTEREMBEN

A műsoridő maximum 15 perc, a műsorban a világi egy- és többszólamú kórusirodalom gyermekek számára írt darabjai szerepelhetnek.

TEMPLOMI HANGVERSENY

A kórusok a nemzeti és egyetemes egyházzenei kórusirodalomból válogathatják a templomi térbe illő, maximum 15 perces programjukat. A kórusok nevezhetnek egyik vagy mindkét hangverseny programra, összesen max. 15 perc műsoridő keretben.

SZAKMAI PROGRAMOK

A kórusvezetők és szakmai érdeklődők számára a Kodály-módszer 21. századi jeles továbbvivői mutatják be a mozgás, a játék szerepét az éneklésben, zenetanításban. -

Fenyvesi Márk - Pálosi István **Art of Movement** (Mozdulatművészet)

Fleck Erika - **Színek - formák - hangok - mozdulatok**

Sándor Ildikó - **Éneklő testünk - népi játékok mai alkalmazása**

KÍSÉRŐPROGRAMOK

- A fesztivál kísézőprogramjai Kodály Zoltán szellemiségére épülnek, melyben a vendégkórusok is szerepelnek. A fesztivált közös, zenés felvonulással kezdjük Komló város főutcáján, majd Komló Város Polgármestere köszönti az érkezőket, és egy „Nagy égi hangversennyel” nyitjuk meg a fesztivált.
- Az első este utcazenészek szórakoztatják a résztvevőket. Minden este hangulatos közös éneklésen vehetnek részt a kórusok és a közönség.
- A szombat estét a közös európai hagyományokban gyökerező Szent Iván éji tűzgrás néptáncos-népzene programja teszi változatossá.
- Vasárnap kézműves hagyományok és vásár, majd a gálaműsort követő forró hangulatú koncert, közös éneklés és izgalmas látványosság zárja a programsorozatot.

ÖSSZKARI SZÁM A záróhangversenyen közösen énekeljük Kodály-Berzsenyi: A Magyarokhoz című kánonját. Kérjük a kórusokat, hogy ezt is tanulják meg. (A külföldi kórusok a kánon utolsó belépő szólama, csak a mű első részét és a befejező részt - Coda - éneklék.)

A jelentkezés elfogadását követően kérjük elküldeni a 15 perces műsort. Ebben fel kell tüntetni a zeneszerző születési és halálozási évét is. Amennyiben a mű szövege más szerző műve, kérjük ezt is feltüntetni! A műsoridőt műsorszámonként kérjük megadni, valamint kérjük elküldeni a művek kottáját (elektronikusan is megfelelő).

Kérjük a rövid (max. 3 perc) bemutatkozó videót *.avi *.mov, *.mkv, *.ogg, *.mp4 vagy *.mpg formátumban elküldeni, vagy valamelyik videomegosztó oldalra feltölteni.

A FESZTIVÁL DÍJAI (A zsűri ítéli oda, a közönségdíjról a nézők szavaznak)

FESZTIVÁL NAGYDÍJ a legjobb kórusnak; KATEGÓRIÁNKÉNT GYŐZTES KÓRUS DÍJA;
KÖZÖNSÉGDÍJ;

KÜLÖNDÍJAK A NÉPI JÁTÉK LEGJOBB ELŐADÁSÁÉRT; KODÁLY-MŰ LEGJOBB ELŐADÁSÁÉRT;
KODÁLY-MŰ LEGJOBB KÜLFÖLDI ELŐADÁSÁÉRT;
KORTÁRS, VAGY XX. SZÁZADI KÓRUSMŰ LEGJOBB ELŐADÁSÁÉRT;
LEGJOBB MŰSORVÁLASZTÁSÉRT; LEGSZEBB KÓRUSHANGZÁSÉRT;

CÍMÜNK: Kodály Zoltán Nemzetközi Gyermekkórus Fesztivál - Horváth Éva fesztiváltitkár

7300 Komló, 48-as tér 1.

Telefon/fax: +36-72-482-196,

E-mail: horvath.eva@khszinhas.hu

Honlap: <http://korusfesztival.khszinhas.hu>

Deáky Péter - szervező

72/482-196 * 72/581-029 * 30/501-1821

deaky.peter@khszinhas.hu